

Lovforslag nr. L 149. Fremsat den 29. januar 2003 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet¹⁾

(Inddragelse af de ekskluderede sektorer i lovens dækningsområde)

§ 1

I lov nr. 248 af 8. maj 2002 om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, indsættes efter »arbejdstiden«: », som ændret ved direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000«.

2. § 1, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på mobile lønmodtagere, jf. § 2, stk. 2 som er omfattet af forordning 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport. Øvrige mobile lønmodtagere er ikke omfattet af §§ 3 og 5-7.«

3. Efter § 1, stk. 3, indsættes som stykke 4:

»Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse, hvis der i anden særlig lovgivning, eller bestemmelser med hjemmel heri, er fastsat regler om tilrettelæggelse af arbejdstiden, der som minimum svarer til direktivets beskyttelsesniveau.«

4. I § 2 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved mobil lønmodtager forstås i denne lov: en lønmodtager, der er en del af rejsende eller flyvende personale, som er ansat af en virksomhed, der udfører passager- eller godstransport ad vej, eller luftvej.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 2

Loven træder i kraft 31. juli 2003.

¹⁾ Loven gennemfører Rådets direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000 om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra dette direktiv, jf. EF-tidende L 195 af 01/08/2000 s. 41-45.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget gennemfører Rådets direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000 om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden for de grupper, der ikke er omfattet af særlovgivning, eller regler med hjemmel heri, på luftfarts-, søfarts- og off-shore-området. Ved ændringsdirektivet 2000/34/EF af 22. juni 2000 om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra dette direktiv, inddrages sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra direktiv 93/104/EF.

Ændringsdirektivet er ligesom det oprindelige arbejdstidsdirektiv et arbejdsmiljødirektiv udstedt med hjemmel i EF-traktatens artikel 137, stk. 2, (tidligere artikel 118 A).

Lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet (arbejdstidsloven) viger for kollektive overenskomster, der giver lønmodtagerne rettigheder svarende til direktivet.

Formålet med ændringsdirektivet er at lade de sektorer, der hidtil har været undtaget fra arbejdstidsdirektivet, omfatte af reglerne om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden. De grupper, der hidtil har været undtaget, og som nu omfattes, er lønmodtagere beskæftiget med aktiviteter inden for vej-, luft-, sø- og jernbanetransport, sejlads ad indre vandveje, havfiskeri, andre aktiviteter på havet, samt aktiviteter, der udøves af læger under uddannelse.

En række af disse lønmodtagergrupper er imidlertid omfattet af anden lovgivning, hvorefter der er fastsat regler, der mindst giver samme beskyttelse som reglerne i arbejdstidsdirektivet. Det gælder dog ikke læger under uddannelse, lønmodtagere inden for jernbanetransport, samt mobile lønmodtagere, der ikke er omfattet af forordning 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport.

For så vidt angår læger under uddannelse har Amtsrådsforeningen i forbindelse med overenskomstfornyelsen i 2002 aftalt med Foreningen af yngre læger, at denne gruppe er omfattet af »Aftale om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, jf. 11.05.0 i Amtsrådsforeningens Personaleadministrative Vejledning. I det omfang denne aftale giver rettigheder, der svarer til arbejdstidsdirektivet, viger loven for den kollektive overenskomst.

De eneste lønmodtagergrupper, der derfor reelt bliver omfattet af arbejdstidsloven via dette forslag er mobile lønmodtagere indenfor vejtransport, der ikke er omfattet af Forordning 3820/85, samt lønmodtagere, der arbejder med jernbanetransport. Mobile lønmodtagere er endvidere kun omfattet af reglerne om maksimal arbejdstid, idet ændringsdirektivet undtager gruppen fra reglerne om pauser og natarbejde.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget medfører visse økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige som arbejdsgiver, idet lønmodtagere, der er beskæftiget med jernbanetransport ikke hidtil har været omfattet af direktivet. Udgifterne vil dreje sig om helbredsundersøgelser af natarbejdere. De nøjagtige merudgifter kan ikke opgøres på nuværende tidspunkt, bl.a. fordi der i forvejen foretages en række helbredsundersøgelser af det pågældende personale.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det må antages, at gruppen af mobile lønmodtagere inden for vejtransport i vid udstrækning er omfattet af kollektive overenskomster med en normal arbejdstid på under 48 timer, eller arbejder efter regler, der minder om disse. Mobile arbejdstagere er ikke omfattet af reglerne om helbredsundersøgelser til natarbejdere.

Det antages derfor, at forslaget ikke medfører økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget gennemfører Rådets direktiv 2000/34/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra direktiv 93/104/EF.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Det vurderes at forslaget, for den begrænsede del af lønmodtagerne, det berører, vil bidrage til at skabe bedre muligheder for at forene arbejdsliv og familieliv

og derfor have positive ligestillingsmæssige konsekvenser.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg kommuner, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte og Advokatrådet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser / merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Visse udgifter til helbredsundersøgelser af natarbejdere
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører Rådets direktiv 2000/34/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra direktiv 93/104/EF.	

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås i § 1, stk. 1, at fastsætte, at loven gennemfører de ændringer af arbejdstidsdirektivet, der er vedtaget med ændringsdirektiv 2000/34/EF. Ændringsdirektivet har til formål at lade de ekskluderede sektorer omfatte af arbejdstidsreglerne om hviletid og fridøgn, pauser, maksimal arbejdstid, tilbud om helbreds kontrol for natarbejdere, og maksimal arbejdstid for natarbejdere, jf. dog bemærkningerne til § 1, stk. 3, 2. punktum. Konsekvenser af ændringsdirekti-

vet for så vidt angår reglerne om hviletid og fridøgn er gennemført med hjemmel i arbejdsmiljøloven.

Arbejdstidsloven indeholder reglerne om pauser, maksimal arbejdstid, natarbejde og helbredsundersøgelser for natarbejdere.

Til nr. 2

Det foreslås i § 1, stk. 3, at gennemføre ændringsdirektivets artikel 1, nr. 4, der indeholder en ændring af det oprindelige direktivs artikel 14. Det fremgår heraf, at arbejdstidsdirektivet ikke finder anvendelse, hvis andre fællesskabsinstrumenter indeholder mere specifikke forskrifter vedrørende tilrettelæggelse af arbejdstiden for visse former for beskæftigelse eller erhvervsvirksomhed.

Det foreslås således at undtage de mobile lønmodtagere, der er omfattet af forordning 3820/85, nemlig mobile lønmodtagere, der er beskæftiget med følgende former for vejtransport: godstransport med et køretøj, hvis højest tilladte vægt inklusive påhængsvogn eller sætterravn overstiger 3,5 ton, eller personbefordring med et køretøj, der er konstrueret eller indrettet til at befordre mere end 9 personer inklusive føreren, og er beregnet til dette formål. Forordningen gælder hvis transporten udføres inden for Fællesskabet, eller hvis vejtransporten udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som ikke er kontraherende i Den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international Vejtransport (ÆTR), eller via et sådant tredjeland.

De lønmodtagere, der er omfattet af § 1, stk. 3, 2. punktum, øvrige mobile lønmodtagere inden for vejtransport, er i henhold til reglerne i forordningens artikel 4 defineret således:

1. køretøjer, der benyttes til godstransport, såfremt den største tilladte totalvægt inklusive påhængsvogne eller sætterravn ikke overstiger 3,5 tons;
2. køretøjer, der benyttes til personbefordring, og hvis indretning og udstyr gør dem egnede til befordring af højst ni personer, føreren iberegnet, og som er konstrueret til dette formål;
3. køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer, såfremt rutens længde ikke overstiger 50 km;
4. køretøjer, hvis hastighed ikke må overstige 30 km/time;
5. køretøjer, der benyttes af forsvaret, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten, eller køretøjer, som er under disses kontrol;
6. køretøjer, der benyttes af vandbygningsvæsenet eller af vandværker, gas- eller elektricitetsvæsenet, af vejvæsenet, til renovation, af telegraf- og telefonvæsenet, af postvæsenet eller af radio og fjernsyn, samt radio- og fjernsynspejlevogne;
7. køretøjer, der anvendes i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer;
8. specialkøretøjer, der anvendes til lægelige opgaver;
9. køretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr;
10. specialkøretøjer til vejhjælp;

11. køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er indsat i drift;
12. køretøjer, der benyttes til ikke-erhvervs mæssig varetransport i privat øjemed;
13. køretøjer, der benyttes til indsamling af mælk fra gårde og til returnering af mælketransportspande eller af mælkeprodukter til foderbrug.

Det foreslås i 2. punktum i overensstemmelse med ændringsdirektivets artikel 17 a, at mobile lønmodtagere ikke er omfattet af reglerne om pauser, natarbejde og tilbud om helbredsundersøgelse regelmæssigt, samt i forbindelse med påbegyndelse af arbejde om natten.

Til nr. 3.

Det foreslås i § 1, stk. 4, at fastsætte, at loven ikke skal finde anvendelse i det omfang, der i anden særlig lovgivning, eller bestemmelser med hjemmel heri, er fastsat regler om tilrettelæggelse af arbejdstiden.

Således er der i anden lovgivning fastsat regler om arbejdstid for lønmodtagere beskæftiget med off-shore arbejde, fiskeri, luftfart, og i handelsflåden. For så vidt angår de mobile lønmodtagere, der er omfattet af forordning 3820/85, er der i direktiv 2002/15/EF af 11. marts 2002 om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, fastsat særlige bestemmelser bl.a. om definition af arbejdstid mv., som skal være gennemført 23. marts 2005.

Til nr. 4.

Det foreslås i § 2, stk. 5, at fastsætte, at mobile lønmodtagere defineres som i direktivets artikel 2, nr. 7, dvs. en lønmodtager, der er en del af rejsende eller flyvende personale, som er ansat af en virksomhed, der udfører passager- eller godstransport ad vej eller luftvej. Den del af de mobile lønmodtagere, der er omfattet af loven, fremgår af bemærkningerne til nr. 2.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 31. juli 2003, idet direktivet skal være gennemført den 1. august 2003.

*Gældende formulering**Lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet*

§ 1. Denne lov finder anvendelse for lønmodtagere, der ikke i medfør af kollektiv overenskomst er sikret de rettigheder, der som minimum svarer til artikel 2, stk. 1, 3 og 4, artiklerne 4, 6, 8, 9, 16 og 17 i direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden.

Stk. 3. Loven gælder ikke for lønmodtagere beskæftiget med aktiviteter inden for vej-, luft-, sø- og jernbanetransport, sejlads ad indre vandveje, havfiskeri og andre aktiviteter på havet samt aktiviteter, der udøves af læger under uddannelse.

§ 2. Ved en lønmodtager forstås i denne lov en person, der modtager vederlag for udførelse af personligt arbejde i tjenesteforhold.

Stk. 2. Medmindre andet er fastsat i henhold til kollektiv overenskomst, forstås ved arbejdstid i denne lov det tidsrum, hvori arbejdstageren er på arbejde og står til arbejdsgiverens rådighed under udførelse af sin beskæftigelse eller sine opgaver.

Stk. 3. Ved natperiode forstås i denne lov et tidsrum på mindst 7 timer, som omfatter tidsrummet mellem kl. 00.00 og kl. 05.00. Medmindre andet er aftalt, er natperioden fra kl. 22.00 til kl. 05.00.

Lovforslaget

I lov nr. 248 af 8. maj 2002 om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, indsættes efter »arbejdstiden«: »som ændret ved direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000«.

2. § 1, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Loven finder ikke anvendelse på mobile lønmodtagere, jf. § 2, stk. 2, som er omfattet af forordning 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport. Øvrige mobile lønmodtagere er ikke omfattet af §§ 3 og 5-7.«

3. Efter § 1, stk. 3, indsættes som stykke 4:

»*Stk. 4.* Loven finder ikke anvendelse, hvis der i anden særlig lovgivning, eller bestemmelser med hjemmel heri, er fastsat regler om tilrettelæggelse af arbejdstiden, der som minimum svarer til direktivets beskyttelsesniveau.«

4. I § 2, indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ved mobil lønmodtager forstås i denne lov: lønmodtager, der er en del af rejsende eller flyvende personale, som er ansat af en virksomhed, der udfører passager- eller godstransport ad vej, luftvej eller ad indre vandveje.«

Stk. 2-4 bliver nu stk. 3-5.

Gældende formulering

Stk. 4. Ved en natarbejder forstås i denne lov en lønmodtager, der normalt udfører mindst 3 timer af sin daglige arbejdstid i natperioden, eller en lønmodtager, der udfører natarbejde i mindst 300 timer inden for en periode på 12 måneder.

*Lovforslaget***§ 2.**

Loven træder i kraft 31. juli 2003.

**Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/34/EF
af 22. juni 2000**

om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra dette direktiv

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³⁾,

efter proceduren i artikel 251⁴⁾, på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 3. april 2000, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktatens artikel 137 støtter og supplerer Fællesskabet medlemsstaternes indsats med henblik på at forbedre arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sundhed og sikkerhed. Det skal i direktiver vedtaget på grundlag af denne artikel undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- (2) I Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden⁵⁾ er der fastsat minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden med hensyn til daglige hvileperioder, pauser, ugentlig hviletid, maksimal ugentlig arbejdstid, årlig ferie samt aspekter i forbindelse med natarbejde, skifteholdsarbejde og arbejdsrytme. Dette direktiv bør ændres af de nedenfor anførte grunde.
- (3) Vej-, luft-, sø- og jernbanetransport, sejlads ad indre vandveje, havfiskeri, andre aktiviteter på havet samt aktiviteter, der udøves af læger under uddannelse er ikke omfattet af anvendelsesområdet for Rådets direktiv 93/104/EF.
- (4) Kommissionens forslag af 20. september 1990 til Rådets direktiv 93/104/EF indeholdt ikke undtagelser for visse sektorer og aktiviteter, og i sin udtalelse af 20. februar 1991 accepterede Europa-Parlamentet heller ikke sådanne undtagelser.
- (5) Arbejdstageres sikkerhed og sundhed bør beskyttes på arbejdspladsen, ikke fordi de arbejder i en særlig sektor eller udfører en særlig aktivitet, men fordi de er arbejdstagere.
- (6) Der er i sektorlovgivningen for mobile arbejdstagere brug for en komplementær og parallel tilgang i bestemmelserne om transportsikkerhed og de pågældende arbejdstageres sundhed og sikkerhed.
- (7) Der bør tages hensyn til den særlige karakter af aktiviteter på havet samt aktiviteter, der udøves af læger under uddannelse.
- (8) Der bør også garanteres beskyttelse af sundhed og sikkerhed for mobile arbejdstagere, der er beskæftiget i de undtagne sektorer og aktiviteter.
- (9) De eksisterende bestemmelser om årlig ferie og helbredskontrol for natarbejde og skifteholdsarbejde bør udvides til at omfatte mobile arbejdstagere, der er beskæftiget i de undtagne sektorer og aktiviteter.
- (10) De eksisterende bestemmelser om arbejdstid og hvile bør tilpasses mobile arbejdstagere, der er beskæftiget i de undtagne sektorer og aktiviteter.
- (11) Alle arbejdstagere bør have passende hvileperioder; begrebet »hvile« bør udtrykkes i tidsenheder, dvs. i dage, timer og/eller brøkdeler heraf.
- (12) En europæisk aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for søfarende er blevet iværksat ved et direktiv⁶⁾, som Rådet har udstedt på forslag af Kommissionen i henhold til traktatens artikel 139, stk. 2. Dette direktivs bestemmelser gælder derfor ikke for søfarende.

- (13) Med hensyn til »partsfolkere«, som er arbejdstagere, skal medlemsstaterne i henhold til artikel 7 i Rådets direktiv 93/104/EF fastsætte kriterierne for opnåelse og tildeling af årlig ferie, herunder retningslinjer for betaling.
- (14) De særlige forskrifter, der er fastsat i andre fællesskabsinstrumenter, f.eks. vedrørende hvileperioder, arbejdstid, årlig ferie og natarbejde for visse kategorier af arbejdstagere, bør have forrang frem for bestemmelserne i direktiv 93/104/EF som ændret ved dette direktiv.
- (15) Som følge af EF-Domstolens retspraksis bør bestemmelsen om hviletid om søndagen udgå.
- (16) EF-Domstolen fastslog i sin dom i sag C-84/94 (Det Forenede Kongerige mod Rådet)⁷⁾, at direktiv 93/104/EF er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten. Der er ingen grund til at antage, at denne dom ikke skulle finde anvendelse på lignende regler vedrørende en række aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden i undtagne sektorer og aktiviteter

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 93/104/EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 3, affattes således:

»3. Dette direktiv finder anvendelse på alle former for private og offentlige aktiviteter som defineret i artikel 2 i direktiv 89/391/EØF, jf. dog nærværende direktivs artikel 14 og 17.

Dette direktiv finder ikke anvendelse på søfarende som defineret i Rådets direktiv 1999/63/EF af 21. juni 1999 om gennemførelse af den aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for søfarende, som er indgået mellem European Community Shipowners' Association (ECSA) og Federation of Transport Workers' Union in the European Union (FST)⁸⁾, jf. dog artikel 2, nr. 8, i nærværende direktiv.«

2) I artikel 2 tilføjes følgende definitioner:

»7) 'mobil arbejdstager': en arbejdstager, der er en del af rejsende eller flyvende personale, som er ansat af en virksomhed, der udfører

- passager- eller godstransport ad vej, ad luftvej eller ad indre vandveje
- 8) 'offshore-arbejde': arbejde, der hovedsageligt udføres på eller fra offshore-anlæg (herunder boreplatforme), og som direkte eller indirekte har forbindelse med udforskning, udvinding eller udnyttelse af mineralforekomster, herunder kulbrinter, samt dykning i forbindelse med sådanne aktiviteter, uanset om dykningen udføres fra et offshore-anlæg eller fra et fartøj
- 9) 'tilstrækkelig hvile': det forhold, at arbejdstagere har regelmæssige, uafbrudte hvileperioder, udtrykt i tidsenheder, der er tilstrækkeligt lange til at sikre, at de på grund af træthed eller andre uregelmæssige arbejdsrytmer ikke forårsager skader på sig selv, kolleger eller andre, og at de hverken på kort eller lang sigt skader deres helbred.«
- 3) Følgende stykke i artikel 5 udgår: »Minimumshvileperioden i stk. 1 omfatter i princippet søndagen.«

4) Artikel 14 affattes således:

»Artikel 14

Mere specifikke fællesskabsbestemmelser

Dette direktiv finder ikke anvendelse, hvis andre fællesskabsinstrumenter indeholder mere specifikke forskrifter vedrørende tilrettelæggelse af arbejdstiden for visse former for beskæftigelse eller erhvervsvirksomhed.«

5) Artikel 17, stk. 2.1, affattes således:

»2.1. artikel 3, 4, 5, 8 og 16:

- a) for aktiviteter, der er kendetegnet ved afstand mellem arbejdstagerens arbejdssted og bopæl, blandt andet offshore-arbejde, eller ved afstand mellem arbejdstagerens forskellige arbejdssteder
- b) for vagt-, overvågnings- og døgnvagtaktiviteter, der er kendetegnet ved nødvendigheden af at beskytte goder og personer, f.eks. når der er tale om vagter, portnere eller vagtselskaber
- c) for aktiviteter, der er kendetegnet ved nødvendigheden af at sikre kontinuerlige ydelser eller vedvarende produktion, f.eks. når der er tale om:
- i) modtagelse, behandling og/eller pleje på hospitaler eller lignende institutioner, herunder aktiviteter, der udøves af

- læger under uddannelse, døgninstitutioner og plejehjem samt fængsler
- ii) personale beskæftiget i havne eller luft-havne
  - iii) presse, radio, fjernsyn, filmproduktion, postvæsen og telekommunikation, ambulancetjeneste, brandvæsen og civilbeskyttelse
  - iv) gas-, vand- og elektricitetsforsyning, renovationsvæsen og forbrændingsanlæg
  - v) industrier, hvis arbejdsproces af tekniske grunde ikke kan afbrydes
  - vi) forsknings- og udviklingsaktiviteter
  - vii) jordbrug
  - viii) arbejdstagere, der er beskæftiget med rutebefordring af passagerer i byer
- d) i tilfælde af forudsigeligt ekstraarbejde, f.eks.:
- i) inden for jordbrug
  - ii) inden for turisterhvervet
  - iii) inden for postvæsenet
- e) for arbejdstagere i jernbanetransportsektoren
- i) for lejlighedsvisse aktiviteter
  - ii) for aktiviteter, som de udøver om bord på tog, eller
  - iii) for aktiviteter, der er forbundet med jernbanernes faste transporttider, og som skal sikre en flydende og planmæssig jernbanetrafik.«
- 6) Følgende indsættes i slutningen af artikel 17, stk. 2:
- »2.4. artikel 6 og 16, stk. 2, for læger under uddannelse:
- a) artikel 6 i en overgangsperiode på fem år fra den 1. august 2004:
    - i) medlemsstaterne råder over et tidsrum på højst to år mere, hvis det skønnes nødvendigt, for at overvinde vanskelighederne med at overholde arbejdstidsbestemmelserne i forbindelse med deres ansvar for at tilrettelægge og yde sundheds- og lægetjenester. Mindst seks måneder før udløbet af overgangsperioden sender den pågældende medlemsstat Kommissionen en underretning herom med angivelse af grundene, således at Kommissionen efter passende høringer kan afgive en udtalelse senest 3 måneder efter modtagelsen heraf. Såfremt medlemsstaten ikke lægger Kommissi-
- onens udtalelse til grund, begrundet den sin beslutning herom. Medlemsstatens underretning og begrundelse samt Kommissionens udtalelse offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende og fremsendes til Europa-Parlamentet
- ii) Medlemsstaterne råder over et yderligere tidsrum på højst et år, hvis det skønnes nødvendigt, for at overvinde særlige vanskeligheder i forbindelse med varetagelsen af de ovennævnte ansvarsområder. De følger den i nr. i) angivne procedure.
- Inden for rammerne af overgangsperioden:
- iii) sikrer medlemsstaterne, at det gennemsnitlige antal ugentlige arbejdstimer aldrig overstiger 58 timer i de første tre år af overgangsperioden, 56 timer i de følgende to år og 52 timer i en eventuel resterende periode
  - iv) hører arbejdsgiveren arbejdstagerrepræsentanterne i god tid med henblik på at opnå en aftale, når det er muligt, om ordningerne for overgangsperioden. Inden for begrænsningerne i nr. iii) kan en sådan aftale omfatte:
    - det gennemsnitlige antal ugentlige arbejdstimer i overgangsperioden, og
    - de foranstaltninger, der skal vedtages for at nedsætte det ugentlige antal arbejdstimer til gennemsnitligt 48 ved udgangen af overgangsperioden
- b) artikel 16, stk. 2, forudsat at referenceperioden ikke overstiger 12 måneder i løbet af første del af overgangsperioden som omhandlet i litra a), nr. iii), og seks måneder derefter.«
- 7) Følgende artikler indsættes:
- »Artikel 17a
- Mobile arbejdstagere og offshore-arbejde*
1. Artikel 3, 4, 5 og 8 finder ikke anvendelse på mobile arbejdstagere.
  2. Medlemsstaterne træffer imidlertid de fornødne foranstaltninger for at sikre, at mobile arbejdstagere har ret til tilstrækkelig hvile, undtagen under de omstændigheder, der er fastsat i artikel 17, stk. 2.2.

3. Medlemsstaterne kan, under overholdelse af almindelige principper for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed og efter at have hørt de berørte arbejdsmarkedsparter samt bestræbt sig for at fremme alle relevante former for arbejdsmarkedsdialog, herunder forhandlinger mellem parterne, såfremt de ønsker det, af objektive eller tekniske grunde eller af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse udvide den referenceperiode, der er omhandlet i artikel 16, nr. 2, til 12 måneder for arbejdstagere, der primært udfører offshore-arbejde.

4. Senest den 1. august 2005 vurderer Kommissionen efter høring af medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter på europæisk plan, hvordan bestemmelserne er gennemført for arbejdstagere på offshore-anlæg ud fra et sundheds- og sikkerhedsmæssigt synspunkt, med henblik på om fornødent at foreslå passende ændringer.

Artikel 17b

Arbejdstagere, der arbejder om bord på havgående fiskerfartøjer

1. Artikel 3, 4, 5, 6 og 8 finder ikke anvendelse på arbejdstagere, der arbejder om bord på havgående fiskerfartøjer, som sejler under en medlemsstats flag.

2. Medlemsstaterne skal imidlertid træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en arbejdstager på et havgående fiskerfartøj, som sejler under en medlemsstats flag, har ret til tilstrækkelig hvile og en maksimal ugentlig arbejdstid på 48 timer i en referenceperiode, der ikke overstiger 12 måneder.

3. Inden for de i stk. 2, 4 og 5 anførte grænser træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for, under hensyn til kravene om at beskytte disse arbejdstageres sikkerhed og sundhed, at sikre:

- a) at arbejdstiden er begrænset til et maksimalt antal timer, som ikke må overskrides inden for et givet tidsrum, eller
- b) et minimalt antal hviletimer, som skal gives inden for et givet tidsrum.

Det maksimale antal arbejdstimer eller det minimale antal hviletimer fastsættes ved lov eller administrative bestemmelser eller i kollektive aftaler eller i aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

4. Grænserne for arbejds- eller hviletid fastsættes enten:

- a) som et maksimalt antal arbejdstimer, som ikke må overstige
  - i) 14 timer i en given 24-timers periode og
  - ii) 72 timer i en given 7-dages periode eller
- b) som et minimalt antal hviletimer, som ikke må være under:
  - i) 10 timer i en given 24-timers periode og
  - ii) 77 timer i en given 7-dages periode.

5. Hviletimerne kan højst opdeles i to perioder, hvoraf den ene skal være på mindst seks timer, og tidsrummet mellem to på hinanden følgende hvileperioder må ikke overstige 14 timer.

6. I overensstemmelse med de almindelige principper om beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed kan medlemsstaterne af objektive eller tekniske grunde eller af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse give adgang til at fravige grænserne i stk. 2, 4 og 5, herunder at oprette referenceperioder. Sådanne undtagelser følger så vidt muligt de givne standarder, men der kan tages hensyn til hyppigere eller længere frihedsperioder eller sikring af kompenserende frihed. Disse undtagelser kan fastsættes

- i) ved love og administrative bestemmelser, forudsat at de berørte arbejdsmarkedsrepræsentanter om muligt er hørt, samt at alle relevante former for arbejdsmarkedsdialog er forsøgt fremmet, eller
- ii) ved kollektive aftaler eller aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

7. Skibsføreren på et havgående fiskerfartøj har ret til at kræve, at arbejdstagere om bord udfører det antal arbejdstimer, der er nødvendige for fartøjets ombordværende personers eller lastens umiddelbare sikkerhed, eller for at komme andre fartøjer eller personer i havsnød til undsætning.

8. Medlemsstaterne kan bestemme, at arbejdstagere om bord på havgående fiskerfartøjer, som ifølge national lovgivning eller praksis ikke må drive fiskeri i en given periode af kalenderåret på mere end en måned, skal tage årlig ferie, jf. artikel 7, i den pågældende periode.«

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at ef-

terkomme dette direktiv senest den 1. august 2003, eller sikrer sig, at arbejdsmarkedets parter senest på denne dato ved aftale har iværksat de nødvendige bestemmelser, idet medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for til enhver tid at kunne garantere de ved dette direktiv krævede resultater. For læger under uddannelse er datoen den 1. august 2004. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen herom.

2. De i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

3. Med forbehold af medlemsstaternes ret til at tilpasse de forskellige love, administrative og aftalemæssige bestemmelser på arbejdstidsområdet efter udviklingen, for så vidt dette direktivs minimumskrav overholdes, kan gennemførelsen af direktivet ikke danne grundlag for at sænke det generelle niveau for beskyttelse af arbejdstagerne.

4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Senest den 1. august 2009 vurderer Kommissionen efter høring af medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter på europæisk plan, hvordan bestemmelserne fungerer for arbejdstagere om bord på havgående fiskerfartøjer, og det drøftes særligt, hvorvidt disse bestemmelser fortsat er hensigtsmæssige, særlig hvad angår sundhed og sikkerhed, med henblik på at foreslå passende ændringer, hvis det er nødvendigt.

Artikel 4

Senest den 1. august 2005 vurderer Kommissionen efter høring af medlemsstaterne og ar-

bejdsmarkedets parter på europæisk plan, hvordan bestemmelserne fungerer for arbejdstagere, der er beskæftiget med rutebefordring af passagerer i byer, med henblik på om nødvendigt at foreslå passende ændringer, der kan sikre en sammenhængende og hensigtsmæssig strategi i denne sektor.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 22. juni 2000.

På Europa-Parlamentets vegne

N. Fontaine

Formand

På Rådets vegne

J. Sócrates

Formand

Kommissionens erklæring om hviletid om søndagen

Kommissionen erklærer, at den i forbindelse med den kommende rapport om anvendelsen af arbejdstidsdirektivet (93/104/EF) vil aflægge beretning om situationen i medlemsstaterne hvad angår deres lovgivning om hviletid om søndagen.

Kommissionens erklæring om gennemførelsen af artikel 1, nr. 6

Kommissionen erklærer, at den, før den afgiver udtalelse, agter at høre arbejdsgivere og arbejdstagere på europæisk plan og repræsentanter for medlemsstaterne med henblik på at afgive sin udtalelse tre måneder efter, at Kommissionen modtager indberetningen fra medlemsstaten.

-
- 2) EFT C 43 af 17.2.1999, s. 1.
  - 3) EFT C 138 af 18.5.1999, s. 33.
  - 4) Europa-Parlamentets udtalelse af 14.4.1999 (EFT C 219 af 30.7.1999, s. 231), Rådets fælles holdning af 12.7.1999 (EFT C 249 af 19.9.1999, s. 17) og Europa-Parlamentets afgørelse af 16.11.1999 (endnu ikke offentliggjort i EFT). Europa-Parlamentets afgørelse af 17.5.2000 og Rådets afgørelse af 18.5.2000.
  - 5) EFT L 307 af 13.12.1993, s. 18.
  - 6) Rådets direktiv 1999/63/EF af 21. juni 1999 om gennemførelse af den aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for søfarende, som er indgået mellem European Community Shipowner's Association (ECSA) og Federation of Transport Workers' Unions in the European Union (FST) (EFT L 167 af 2.7.1999, s. 33).
  - 7) Sml. 1996 I, s. 5755.
  - 8) EFT L 167 af 2.7.1999, s. 33.

Til lovforslag nr. L 149. Skriftlig fremsættelse (29. januar 2003)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet. (Inddragelse af de ekskluderede sektorer i lovens dækningsområde).

(Lovforslag nr. L 149).

Med lovforslaget implementeres direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000 om ændring af arbejdstidsdirektivet.

Ændringsdirektivet indebærer, at lønmodtagere beskæftiget med aktiviteter indenfor vej-, luft-, sø- og jernbanetransport samt læger under uddannelse, som har tidligere være holdt ude af arbejdstidsdirektivet, nu omfattes af direktivet. Med lovforslaget omfattes disse områder også af arbejdstidsloven i det omfang der ikke er fastsat tilsvarende regler i anden lovgivning eller ved kollektiv overenskomst.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 31. juli 2003.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.